

IJmuidense zeilbootbewoners verruilen Marina Seaport voor de wereld

'Geen plan is het beste plan'

DOOR ERIC FOKKE

SVOLVÆR - Bestemming: de mooiste plekken op aarde. Reisduur: onbepaald. Over twee jaar vertrekken Willem, Merel en Koojsje Jonkman uit IJmuiden aan Zee met de Espadon voor een reis rond de wereld, 'maar anders dan gangbaar'.

Spitsbergen is niet gehaald. Eindeloos noordenwind. Tweehonderd mijl op de motor tegen golven in beuken. Geen tijd meer om te wachten op wind uit de goede hoek en dus werd de koers 180 graden verlegd. Maar hier in Svolveær, de hoofdstad van de Noorse eilandengroep de Lofoten, klagden Willem en Merel Jonkman niet. Willem: „Onbegrijpelijk dat hier zo weinig zeilers zijn. Er gaan dagen voorbij dat je geen boot ziet. Dit is een schitterend vaargebied. Ik heb veel op de Middellandse Zee gevaren en dit is de eerste keer dat ik in Noorwegen ben. Maar dit is echt veel mooier. Dit overtreft mijn verwachtingen.”

Willem, Merel en dochter Koojsje zijn dan al weken onderweg. Vandaag is een nieuwe groepje vrienden aan boord gekomen om te genieten van de gastvrijheid van de Jonkmannen, de sprookjesachtige Lofoten en de fraaie lijnen van de Espadon.

Het stalen jacht – 26 meter, een ontwerp van Bruce Roberts – is voor veel zeilers in Nederland een bekende verschijning. Willem was bestuurslid van Yachtclub Seaport Ymuiden (YSY) en is organisator van de Ronde om Noord-Holland geweest: een zeilevenement waar tegenwoordig 250 jachten aan deelnemen. De Espadon vervult daarin de rol van startschip. Nog wel.

Over twee jaar moet naar een andere starter worden uitgekeken. Dan maken Willem en Merel een droom werkelijkheid en zeilen de wereld over. „Je moet deze trip zien als voorbereiding op de grote reis. We hebben de boot drie jaar geleden gekocht, wonen er op en varen er veel mee. Dan weet je op een gegeven moment wel wat je veranderen wilt. De plannen zijn wel al een paar keer gewijzigd. Maar hier”, en Willem wijst in de kuip rondom hem, „komt een volledige overkapping waar de bezaan bovenop komt te

Willem, Merel en Koojsje Jonkman uit IJmuiden aan Zee zijn op reis zonder einddatum.

FOTO ERIC FOKKE

staan. Dat geeft ons meer ruimte en beschutting. En de motor gaat er ook uit. Daar komen twee kleinere voor terug die zuiniger zijn met brandstof en een groter rendement hebben.”

Verder wordt er niet zo gek veel gepland. „Met zo'n reis is géén planning de beste planning,” zegt Willem. Wat verrassend klinkt uit de mond van een 49-jarige die op z'n twintigste besloot om op zijn vijftigste een wereldreis met een zeilboot te maken en dat nu dus ook werkelijk gaat doen.

Willem: „Ik heb van jongs af aan altijd al veel gezeild en op mijn zestiende voer ik op een vrachtschip naar Zuid-Amerika. Ik wilde daarna graag zelfstandig zulke reizen maken en het maakte mij niet uit of dat per zeilboot of motorboot was. Daar groei je dan in de jaren naar toe, met de nodige ups en downs. Eigenlijk hadden we al weg willen zijn.”

Merel: „Ik ontmoette Willem tijdens de zeilrace IJmuiden-Lissabon waar ieder op zijn eigen boot aan deelnam. Van beide was de relatie net voorbij en allebei woonden we al op een zeilboot. Mijn boot had ik samen met mijn ex gekocht en we hadden grote plannen voor een wereldreis. Maar het schip was nog niet omgebouwd, of mijn vriendje ging er met een ander vandoor. Met Willem klikte het direct. We zijn uiteindelijk op Willems boot gaan wonen, verkochten mijn boot en namen drie jaar geleden de Espadon over. Koojsje is nu vijf en heeft nog nooit in een vast huis gewoond.”

Willem: „We hebben een lijstje met plekken die we graag willen aandoen. De Amerikaanse meren, Alaska, Antarctica, de fjorden van Chili, Polynesië, Nieuw Zeeland. Dit wordt de wereld rond, maar anders dan gangbaar. De warme gebieden

zijn mooi, en die bezoeken de mensen dan ook als ze de wereld rondzeilen, maar de koude gebieden vinden we ook schitterend. Ik weet nog dat ik daar in Zuid-Amerika op het dek van dat vrachtschip stond: de pinguïns zwommen rond de boot. Gek genoeg nam je daar toen nog geen foto van, maar ik vond het geweldig. Ik heb altijd weer die kant op gewild.”

Anders dan gangbaar is ook de tijdsduur van de reis: er is geen einddatum. Willem: „We hoeven niet alles in één reis te doen. We hebben onbepaald de tijd en willen ook wat zien van de gebieden waar we komen. Geen stress. Niet de dwang om over zoveel weken per se op die andere plek te zijn omdat je er anders in het verkeerde seizoen aankomt.”

Willem staat op, ijsbeert over het dek en voert voor de zoveelste keer tijdens deze dagtocht een handsfree telefoongesprek

met Nederland, terwijl op de achtergrond de grillig gepiekte bergen van de Lofoten voorbij glijden. „Ik heb een bedrijf dat ontruimingssystemen voor grote gebouwen ontwikkelt en waar mijn jongste zoon nu de dagelijkse leiding over heeft. Mijn inbreng kan ik ook vanaf de boot leveren tegenwoordig, met telefoon en internet kom je heel ver. Dus ik blijf wel werken als ik losgooi.”

Dochter Koojsje krijgt straks schoollessen van vader en moeder, bijgestaan door een leraar met wie contact wordt onderhouden via het internet. Koojsje gaat uitblinken in Aardrijkskunde, dat staat vast. „Koojsje, Koojsje,” roept Merel, terwijl Willem weer door de nauwe doorgang naar het fameuze Trollfjord manoeuvreert. „Goed kijken, sla dit op. Moet je zien wat mooi! En je ziet het misschien nooit meer.”